

Megváltozott igények — korszerű lakás

Szocializmust építő hazánkban az építészeti is az az elv hatja át, hogy a lakások a dolgozó ember számára készülnek. Egy cél van csak, a dolgozók igényeinek minél teljesebb és minél korábbi kielégítése. Az elosztást is ilyenformán csak a szükségletek határozzák meg. Nálunk a lakberek a keresetek 5-10 %-át teszik.

Fontos az otthonosság

A korszerű lakás fogalma: általában vízzel, gázzal, központi fűtéssel, melegvíz-szolgáltatással felszerelt és modern bútorttal berendezett lakások. De az ilyen lakással szemben támasztott alapvető követelmény az, hogy a lakásnak megfelelő helyen, környezetben kell lennie, hogy a lakás megfeleljen a pihenés, a kultúra követelményeinek.

Tehát parkoknak, óvodának, napközinek, üzlet-, étteremhálózatnak és sportolási lehetőségeknek, játszótérnek a közelben kell lenniük. Végül a lakótelepeket olyan beépítési arányok, eszközök betartásával kell tervezni, melyek emberi közelséget, otthonosságot adnak. Ki kell elégíteni a szocialista ember társadalmi igényét is, mivel nemcsak a lakások belső kialakításában, hanem külsőleg, környezetben is tükröződnie kell. Természetesen mindez nem jelentheti a lakás belső alaprajzi és formai, funkcionális követelményeiben az alárendeltséget.

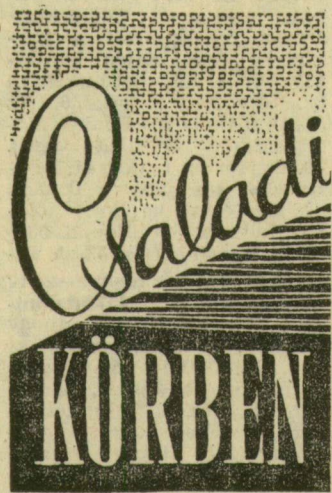
Elrendezés

A megváltozott politikai, társadalmi és gazdasági viszonyok — a megváltozott igények, az új életforma — átalakították a lakással kapcsolatos fogalmainkat is.

A két világháború között, bár fejlődés tapasztalható volt, mégis a telkek minél »jobb« kihasználása miatt kialakult a nagy beépítési mélység, mely hallos lakások elterjedéséhez vezetett. Ilyen

lakás akár még 20 évvel ezelőtt is csak kiváltságosoknak jutott. Akkor ez mégis haladást jelentett, ma már viszont közel azonos értékű és nagyságú szobáikkal, másodlagos megvilágítású halljukkal, nagyméretű konyhákkal a lakások sem felelnek meg a gazdasági és használati követelményeknek.

A mai korszerű lakás irányzata, fogalma és tartalma lényegesen eltér ezektől

a lakástípusoktól. A ma és jövő embere igyekszik új életformáját kielégíteni lakása elrendezésében és berendezésében is. Például ebédlőbútor ma már senki nem igényel, ugyanakkor a gyerekszoba ma épülő lakásaink többségénél elmaradhatatlan követelmény. Általuk a konyha és nappali fogalma is, például főzőfülké, épül konyha helyett, de korszerű technikai berendezésekkel ellátva, a nappali pedig a családot összetartó, központi helye lett a lakásnak.

Többteremes megoldás

Mindezek az új igények azt teszik szükségessé, hogy fekvőhelymentes, nagyobb méretű nappali szobára le-

gyen »felfűzve« több kisebb szoba. Ez a többteremes lakás. A lakás területének jó kihasználása érdekében modulizált (méretegységesített) variálható, beépíthető szekrények, bútorok szükségesek. Régi bútorzattal, kombinált szekrényekkel a korszerű lakások igen zsúfoltak lennének.

A típusálás biztosítja a korszerű, nagyszemélyes gyártott szerkezetek széregyarástását, amely lehetőséget ad a gazdaságosság fokozására, a gyorsított építésre, az építési idő lerövidítésére. Az egyedi épületekkel szemben több lakás építését teszi lehetővé.

Tehát a közlekedő- és üzemi helyiségek területének csökkentésével egy nagyobb (a család együttes tartózkodására alkalmas) nappali és egy vagy több kis alapterületű helyiség alakítható ki, gyerek, magános szülő, vagy dolgozóhelyiség részére. Így viszonylag kisebb alapterületen is lehetővé válik a szülők, a gyerekek elkülönített elhelyezése, mely biztosítja a család tagjainak sokszor egy időre eső pihenését, vendégfogadását, a tanulást stb.

Érzelmek, vérnyomás, autóbaleset

A közlekedés nem a szelíd emberek foglalkozása — mondotta dr. Horváth László Gábor, a biológiai tudományok kandidátusa, a Közeledés- és Postaügyi Minisztérium Alkalmasságvizsgáló Intézetének vezetője. — A kritikus közlekedési helyzetek helyes és gyors megoldásához feltétlenül bizonyos háttérrel, szinte agresszív magatartás szükséges, amit azonban rendes körülmények között ésszerű korlátok közé szorít az értelem ellenőrzése. Baleseti veszély akkor keletkezik, ha félelem, vagy harag, szorongás vagy düh — tehát valamilyen érzelmi beállítottság — irányítja az

ember viselkedését, és nem érvényesül az értelem ellenőrző szerepe.

Kritikus helyzetben

Csaknem 17 000 gépkocsivezető vizsgálatát alapján megállapították, hogy amint a volán mögé ül valaki a mai nagyvárosi forgalomban, vérnyomása abban a pillanatban körülbelül 5-10 higany-milliméterrel magasabb lesz. Amikor pedig kritikus közlekedési helyzetbe kerül, az irányítást a központi idegrendszer által vezérelt belső elválasztású mirigyek termelkei veszik át és az értelem uralkodó szerepe háttérbe szorul. Ilyenkor a vérnyomás további 20-30 higany-milliméterrel növekszik.

Azoknak a szervezetben, akik — mint például a hivatásos gépkocsivezetők — gyakran kerülnek ilyen helyzetbe, e folyamatok »pályái« kicsiszolódnak, vérnyomásuk mind könnyebben növekszik meg. És ha egyébként is hajlamosak rá, 35-40 éves korukra már tisztán felismerhető rajtuk az állandósult magas vérnyomás: a hipertónia betegsége.

Zavaró körülmény

A hipertónia önmagában véve senkit sem tesz alkalmatlanná a gépkocsivezésre, de következményei jelentősen zavarhatják a veszélyes helyzet gyors felismerését és a szükséges mozdulatok azonnali, kifogástalan végrehajtását.

A szem lassabban alkalmazkodik a világos és a sötét váltakozásához, látótérre — »környé látása« — megcsúszik, a mozdulatok vagy lassúbbakká, vagy éppen ellenkezőleg, gyorsabbakká, de ugyanakkor kapkodókká, ellenőrizhetetlenné válnak. A hipertóniások ingerlékenyebbek, hajlamosak arra, hogy »elveszítsék a fejüket«. Mindez pedig adott esetben megnehezíti a fenyegető baleset elhárítását.

A megoldás

A hipertónia kifejlődését tehát — különösen a hivatásos gépkocsivezetőknel — feltétlenül meg kell akadályozni. Az intézet vizsgálá-

A Szegei Kiskereskedelmi Vállalat jól felkészült a téli tüzeléssel kapcsolatos igények kielégítésére. Hatféle, zománczott, samottos vaskályhát tart elegendő mennyiségben raktáron.

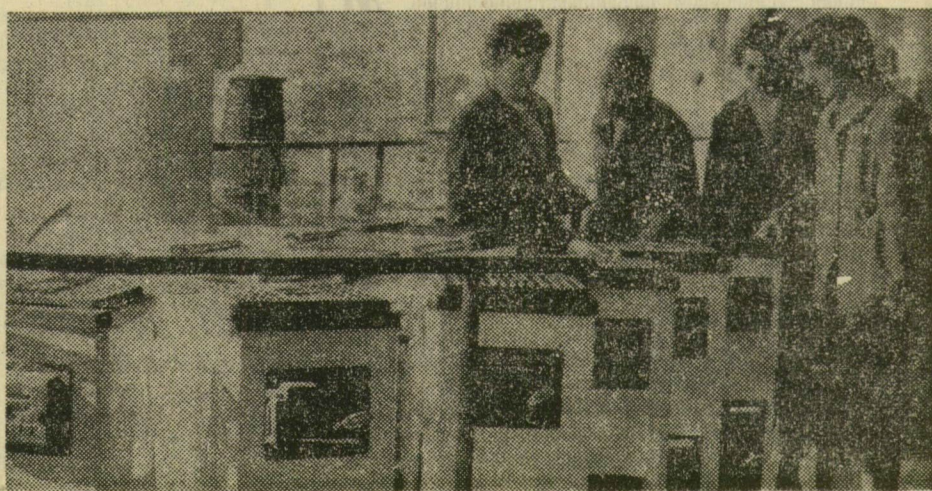
Változatos a kínálat a tüzhelyekből is: nyolc típust árusítanak különböző méretekben, zománczottan, díszített vagy egyszerűbb kivitelben, krómozott védőcsővel ellátva vagy anélkül.

A hordozható cserépkályhák iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a negyedik negyedévre négyszázat rendeltek a szarvasi és az orosházi gyártó vállalatoktól. Az utóbbinál időközben — az elmúlt hónapokban — árrendezés történt, s ez idő alatt nem volt folyamatos a termelés. Ezért az egyéb okok miatt akadályokat jelentett be a szállító, s így százötvennel kevesebb hordozható cserép-

kályhát kap a kiskereskedelmi vállalat. Mindenesetre a hiányzó mennyiség legyártását januárra megígérték, tehát, ha késve is, még e télen jut elegendő a vásárlóknak.

A korábbi években előfordult, hogy nem lehetett füstcsövet kapni. Most ezt is biztosították, továbbá a javításokhoz szükséges tűzrácso-

kat, kereteket, egyéb öntvényeket és az apróbb tüzelési eszközöket is.

(Somogyiné felv.)

Minden kályhaigényt ki tud elégíteni a Szegei Kiskereskedelmi Vállalat. Bő a választék, s mint képünk is mutatja: sok kályha vár eladásra

Magyar akvarista sikere

Hazánkban a több mint tízezer akvarista mintegy 120 féle díszhalat tenyészt, s nem egy érzékeny, egzotikus fajtát honosítottak már meg a magyar tenyésztők.

A díszhalak közül jelenleg az egész világon a dél-amerikai díszkoshal a sláger. Meghonosítása esemény-számba megy, különleges érdemnek, dicsőségnek számít. Hazánkban is sokan próbálkoztak tenyésztésével, eredménytelenül.

Most egyetlen magyar akvaristának, Zsilinszki Sándornak sikerült nemcsak megtartani, hanem szaporítani, egyben meghonosítani ezt a ritkaságot.

Gyermeksarok

A medvetáncoltató

A hold mesélte azon az estén, mikor legfényesebben ragyogott:

— Jó pár évvel ezelőtt történt egy vidéki városban, a hírlapok is megemlékeztek róla, de nem oly részletesen, mint én, ki szemtanúja voltam az esetnek.

Az ivószobában vacsorázott a medvetáncoltató, mikor a medve, mely senki nem ártott — dacára annak, hogy elég vad kinézése volt —, az udvaron egy farakás mögé kötve várakozott.

Fenn a padlásszobában három kisgyerek játszadozott, kik közül a legidősebb körülbelül hatéves lehetett, a legfiatalabb két évesnél nem idősebb.

— Bum, bum — hallatszott a lépcső felől. Vajon ki lehet az? Az ajtó felpattant, a nagy medve volt, a nagy bozontos medve! Unatkozott egyedül lenni az udvarban és addig cibálta a kötelet, míg az engedett, elszabadult, meglátta a lépcsőt, melyen az út felfelé vezet.

A gyerekek rettentően megijedtek a nagy bozontos medvétől és mindegyik a szoba más-más sarkába menekült. A medve meglátta mind a hármat, megszaggalta, szeretettel nyalagatta, de nem bántotta őket.

— Ez biztosan valami nagy

kutya — gondolták a gyerekek, előbújtak és simogatni kezdték a közben a padlóra fekvő medvét. A legkisebb feltápaszkodott rá, bújjáit játszott aranyhajú fejcskékével a sűrű, fekete szőrmében.

Ekkor a legidősebb elővette játékdobját és úgy belevágott, hogy az félelmesen felnyögött. A medve erre felemelkedett hátsó lábaira és oly táncba kezdett, hogy öröm volt nézni.

A másik két gyerek elővette puskáját, a medvének is a mellő lábára tették a harmadikat, melyet az lehetőleg ügyesen tartott. Remek bajtársnak bizonyult és katonásan menetelni kezdtek: — Egy kettő, egy kettő.

A nagy lármára lehallatszott a vendéglőbe is. Ekkor valaki lenyomta a kilincset, az ajtó felpattant és ott állt — a gyermekek anyja. Látni kellett volna megszólalni nem képes ijedelmét, krétafehér sápadt arcát, félig nyitva fejezett száját és megmerevedett szemeit.

De a legkisebb gyermek lelkes örömmel integetett neki és kitérő lelkesedéssel kiabálta csiripelő hangján:

— Csak katonásit játszik!

Az ajtóban ekkor jelent meg a medvetáncoltató.

H. Andersen

Divat-e nőknek a nadrág? Jó viselet a pulóver is

Az utóbbi évek divatjára a praktikusság a jellemző. A divatos ruhamodellek alkalmazkodnak a dolgozó asszonyok és lányok élet- és munkarendjéhez. A tél elengedhetetlen öltözeke a nadrág. Kitűnően bevált ruhadarab. Ma már munkához, sporthoz, utazáshoz elengedhetetlen kellék. Az idei kellemes ősz miatt alig találunk még nadrágban járó nőt. Talán ezért kerestél fel bennünket kérdésével több nő: divatos-e még a nadrág?

Kérdésüket továbbítottuk a Szegei Állami Szabóság szabásához: Nagy Ernőhöz, akitől a következőket tudtuk meg. Változatlanul divatos viselet a nadrág. Erről a szabók nemcsak a hazai és a külföldi divatlapokból értesültek, hanem a szegei lányok és asszonyok nadrág megrendeléseiből is erre következtetnek, mert mióta divat a nadrág, most van a legtöbb megrendelésük.

S ha már itt tartunk, azt is megkérdeztük Nagy Ernőtől, milyen a legdivatosabb nadrág. A kérdésre rövid választ kaptunk: nem túlzottan szűk, sima — tehát felhajtó nélküli — nadrág. A legkülönbözőbb hosszúságú nadrággal találkozunk. Különösen a fiatalabb lányok igen rövid, szűk nadrágot

viselnek. Ez viszont nem divatos. A legideálisabb hosszúságú nadrág bokáig ér.

Igen divatos őszi-téli viselet a jersey ruha is, magasított övrésszel.

Az elmúlt két évben a legtöbb nadrág fekete szövetből készült. Az új, az 1962-es, 63-as divatév szabályai szerint a fekete elvesztette priviligiumát és a színes szövetből készült nadrágok vezetnek. Különösen sok nadrág készül az utóbbi időben kockás férfi szövetből.

A külföldi divathírek szerint is igen divatos a nadrág. Néhány luxusszalomban külön tv-nézésre is szabnak varrnak nadrágot. Ezek a mi gyermekeink kertész nadrágjához hasonlóak. A nadrágot egybeszabják a mellényszerű felsőrésszel s a ruha hátul cipzáros.

A nadrágviselet kiegészítőiről is beszélünk kell. A legjobban bevált nadrághoz a pulóver és a kardigán. Ma már az állami kereskedelem-ben bő választék áll a dolgozó asszonyok, lányok rendelkezésére. Az utóbbi időben ismét nagy divat a kötés. Puhá, laza fonalból vastag kötöttével készítenek kardigánt vagy pulóvert az asszonyok. Változatlanul divatos a horgolt pulóver is. A kötésnek is a horgolásnak nagy szakródalma van, így mindenki izléseinek és testalkatának megfelelően választhatja meg a téli viselet, pulóver- és kardigán-darabjait.